

## บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2521). *พื้นอีสาน*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- กิตติพงษ์ ศิริพันธุ์. (2538). *วัฒนธรรมและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของกีฬาชนไก่ในจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา.
- กุลธิดา สามะพุทธิ. (2542). ไก่ชน เกมกีฬาหรือเกมการพนัน. *สารคดี*, 15(169), 24-26.
- กุลศล ศิริธรรม. (2555, 5 ตุลาคม). ผู้เลี้ยงไก่ชน. สัมภาษณ์.
- ไก่อปา. (2543). เจิงไก่. *สนามไก่ชน*, 1(1), 10.
- ขวัญฤทัย เจริญไมตรี. (2543). คน ไก่ชน และการชนไก่ กระบวนการกลายเป็นสินค้าในบริบทสังคมไทย. กรุงเทพฯ: คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โหมยิต เทียงทองกุล. (2542). ไก่บ้านแก่ง. กรุงเทพฯ: มติชน.
- จิราภรณ์ ภัทรานุกัทร. (2521). *ถ้อยคำที่เป็นสำนวนในภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการสอนภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จูไรรัตน์ จันทิธารัง และยุพา กลังสุวรรณ. (ม.ป. ป.) *ประวัติศาสตร์ทางมานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรมโดยสังเขป*. กรุงเทพฯ: แผนกอิสระสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2511). *เศรษฐกิจหมู่บ้านในอดีต*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิม มหาชน. (2545). *สายพันธุ์ไก่ชนและการชนไก่ในจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. (2555 ก). *ปฏิบัติการวิจัยทางสังคม*. จันทบุรี: โครงการผลิตตำราสาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- \_\_\_\_\_. (2555 ข). *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคม*. จันทบุรี: โครงการผลิตตำราและเอกสารประกอบการสอนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชาติ ไชยณรงค์. (2543). *ไก่ชน*. กรุงเทพฯ: ฐานเกษตรกรรม.
- ชูศักดิ์ แก้วศิริ. (2555, 1 กันยายน). ชุม ส. สุขรุ่ง. สัมภาษณ์.
- ไชยนต์ ไชยพร. (2551). *CLIFFORD GEERTZ: ข้อวิพากษ์ทฤษฎีการเมืองกระแสหลักของคลิฟฟอร์ด เกียทซ์*. กรุงเทพฯ: Openbooks.

ดาวรุ่ง พุ่มทองคำ. (2547). *มือน้ำยุคใหม่ : มือที่ได้รับการยอมรับจากชุมชนไก่...ทั่วประเทศ.*

กรุงเทพฯ: เค เค พับลิชชิ่ง.

\_\_\_\_\_. (2555, 8 สิงหาคม). *มือน้ำอาชีพ. สัมภาษณ์.*

ทวี นาทองลาย. (2555, 8 สิงหาคม). *บรรณาธิการหนังสือ นิตยสารเพื่อนไก่ชน. สัมภาษณ์.*

ทองใบ สิงสีทา. (2555). *การพนันชนไก่ชนพื้นที่สุพรรณบุรี.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน.

ธนาคม. (2542). *ลีลาไก่ชน.* กรุงเทพฯ: วันชนะ.

ธนวิทย์ พันลักขณ์. (2555, 5 เมษายน). *สัมภาษณ์.*

ธเนศร์ บุญตาแสง. (2545). *ไก่ชนกับวิถีชีวิตไทย: กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น.*

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยศึกษาเพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย,  
สถาบันราชภัฏเลย.

ธำรงค์ดี พลบำรุง. (2535). *การเลี้ยงไก่พื้นเมือง.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

นักรบภาคสนาม. (2553). พ.จ.อ. ดำรง ดอกแก้ว นายสนามมือโปรแห่งภาคตะวันออก.

*สนามไก่ชน, 11(254), 36-38.*

นิตยสารไก่เก่ง ชุมดัง. (2552). *ไก่ชน ไช้ฮ่อน.* กรุงเทพฯ: ช.

นิยมพรรณ วรรณศิริ. (2540). *มานุษยวิทยา สังคมและวัฒนธรรม.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์.

นิติต ตั้งตระการพงษ์. (2535). *ไก่ชนพระนเรศวรมหาราช. พิชญโลก: โรงพิมพ์ตระกูลไทย.*

บัญชา ลิขิตเดชาโรจน์. (2546). *สำรวจลักษณะไก่พื้นเมืองไทย (ไก่ชน) เพื่อการคัดเลือกสายพันธุ์.*

กรุงเทพฯ: สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บัว ดวงศรี. (2542). *นักเลงไก่ชน.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฑาพิศ.

บุญยืน วงศ์สงวน. (2555). *การพนันชนไก่พื้นเมืองภาคเหนือตอนล่าง.* กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2524). *เอกลักษณ์ไทย เอกสารชุดเสริมความรู้ อันดับที่ 11.* กรุงเทพฯ:

เจริญผล.

ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม. (2555, 7 เมษายน). *สัมภาษณ์.*

ประดับ รัสมิ. (2555, 8 กันยายน). *อดีตข้าราชการทหารเรือ. สัมภาษณ์.*

ประดิษฐ์ เชื้อสิงห์. (2544). *การเตรียมรังสำหรับฟักไข่. ทำเนียบไก่ชน.* กรุงเทพฯ: อาภา มีเดีย.

ประยูร พิสนาคะ. (2513). *สมเด็จพระนเรศวรมหาราช. พระนคร: หอสมุดกลาง.*

แปลก สนธิรักษ์. (ม.ป.ป.). *ระเบียบสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา. ม.ป.ท.*

- พงศกร เอื้อพรพาณิชย์. (2555, 14 สิงหาคม). ส.บูรพาอุปกรณไก่อชน. สัมภาษณ์.
- พระยาอนุมานราชชน. (2530). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- พน นิลผึ้ง. (2543). *คัมภีร์ไก่อชน*. กรุงเทพฯ: กรีนพ้อยท์ โปรดักท์ (1999).
- \_\_\_\_\_. (2544). *อินไซด์ไก่อชน*. กรุงเทพฯ: กรีนพ้อยท์ โปรดักท์ (1999).
- \_\_\_\_\_. (2547). *คัมภีร์เกลือไก่อ*. กรุงเทพฯ: เมทกรุ๊ป.
- \_\_\_\_\_. (2551). *มือใหม่เลี้ยงไก่อชน*. กรุงเทพฯ: นาคา อินเตอร์มีเดีย.
- พทยา สายหู. (2532). *กลไกของสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัฒนา กิตติอาษา. (2546). *ท้องถิ่นนิยม Localism* (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: กองทุนอินทร์-สม เพื่อการวิจัยทางมานุษยวิทยา.
- พิสิฏฐ โปรยรุ่งโรจน์ และจตุพงษ์ คงสิม. (2553). *ไก่อชนพนัสนิคม*. ชลบุรี: ที่ สถานีภูธรพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี.
- พิเชฐ สายพันธ์. (2539). *นาคาคติ อีสานลุ่มน้ำโขง : ชีวิตทางวัฒนธรรมจากพิธีกรรมร่วมสมัย*. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล, สาขามานุษยวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัทรพงษ์ เกริกสกุล. (2548). *ระบบการเลี้ยงไก่อชน: กรณีศึกษากันห้วยและกันเหล่าโพหนอง ตำบลกันห้วย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*. รายงานการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัย, สาขาสัตวศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภาณุพงศ์ ประภาพรพิทักษ์. (2544). *ไก่อชนเมืองสยาม*. กรุงเทพฯ: วันชนะ.
- มนตรี แสนสุข. (2540). *ไก่อเก่ง*. กรุงเทพฯ: Animate Print And Desigh.
- ยีนยง โอภากุล. (2546). *ไก่อชนที่น่าขง*. กรุงเทพฯ: มิ่งมิตร.
- เขาวรัตน์ ทยวัน. (2554). *ประมวลองค์ความรู้บรมครูไก่อชน*. สมุทรปราการ: นานาสาส์น.
- รัชนิกร เสรยโช. (2536). *โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- รัตนะ บัวสนธิ์, แยก มูลเดช, บำรุงศักดิ์ บุระสิทธิ์, สุรพล อุปถัมภ์, พรทิพย์ ยอดด้วง, อัจฉรา สุดสังข์ และ เขาวัดกษณ์ อยู่เจริญศักดิ์. (2547). *รายงานการวิจัยเรื่อง ไก่อชน: การพนันสังคมและวัฒนธรรมในวงการไก่อชน*. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ราชกิจจานุเบกษา. (2548 ก). คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8486/2538. คำตอบกระทู้ถามที่ 052 ร. ของนาย นิยม วรปัญญา เรื่อง การเพิ่มสนามชนไก่ให้แพร่หลายในทุกตำบลทั่วประเทศ.
- ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 122 ตอนที่ 205 ง. (24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548). หน้า 133.
- \_\_\_\_\_. (2548 ข). คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8486/2538. คำตอบกระทู้ถามที่ 041 ร. ของนายอิสสระ สมชัย เรื่อง การอนุญาตให้เปิดสนามชนไก่. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 122 ตอนที่ 205 ง. (24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548). หน้า 129.
- \_\_\_\_\_. (2552). ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพนันชนไก่และกีดปลา พ.ศ. 2552. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 126 ตอนพิเศษ 125 ง. (31 สิงหาคม 2552). หน้า 1-6.
- เรวัตติ์ สิงห์เรือง. (2555). สภาพการจัดการวิถีไก่นกสู่การพนันในสังคมไทย: กรณีศึกษาชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วรภรณ์ ขนานไพร. (2550). การใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงไก่นกของเกษตรกรในจังหวัด สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรเกียรติ เสริมอักษร. (2555, 5 ตุลาคม). เจ้าของฟาร์มไก่ในจังหวัดระยอง.สัมภาษณ์.
- วิเชียร ณ.นคร และคณะ. (2542). ไก่นก กีฬาพื้นบ้าน ใน สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้. กรุงเทพฯ: สยามเพรส แมเนจเม้นท์.
- วิเชียร สันตศิริ. (2542). การเลี้ยงไก่นก. กรุงเทพฯ: เพื่อนเกษตร.
- วิภาดา วรวัฒนากุล. (2552). ธุรกิจการเลี้ยงไก่นกในตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. รายงานการศึกษาอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์). สาขาธุรกิจการเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิเศษ สุจินพรัหม. (2555). การพนันชนไก่ภาคเหนือตอนบน. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเศษ อัครวิทยากุล. (2543). การเลี้ยงไก่นก. กรุงเทพฯ: เกษตรสาส์น.
- เวนนิสา เสนิงค์. (2541). พระยาพิชัยดาบหัก. กรุงเทพฯ: บางกอกบุ๊ก.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. (2544). พัฒนาการทางสังคม-วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นแอนด์ พับลิชชิง.
- สมคิด ไชยวงศ์. (2533). การพนันในวรรณกรรมไทย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- สมศักดิ์ จำปาเงิน. (2540). กีฬาไทย. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ แกรมมี่.

สวัสดี ธรรมบุตร และคณะ. (2545). *คู่มือการเลี้ยงไก่ชน-กีฬาพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: นาคา อินเตอร์มีเดีย.

สังเวียน หนองหาน. (2553). สวมนวมก่อนขึ้นชก. *สนามไก่ชน*, 11(254), 26-28.

สัตว์เศรษฐกิจ. (2541). ไก่อยู่ชยาคว่ำเขมไป เหลืองหางขาวบางพระแฟร์. *สัตว์เศรษฐกิจ*, 16(361), 41-45.

สันต ท. โกมลบุตร. (2552). *เล่าเรื่องกรุงสยาม*. กรุงเทพฯ: ศรีปัญญา.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ*

พุทธศักราช 2485. วันที่ค้นข้อมูล 11 มีนาคม 2553. เข้าถึงได้จาก

<http://www.baanjomut.com/library/law/159.html>

สำนักงานปศุสัตว์. (2548). *ไก่ชนนรศวร สัตว์เอกลักษณ์เมืองพิษณุโลก*. พิษณุโลก:

สำนักงานปศุสัตว์.

สิริภัทร สิริภณ. (2554). *ทิศทางไก่ชน ปีเถาะ' 54*. สมุทรปราการ: นานาสาสัน.

สุเทพ สุนทรเกสข. (2540). *ทฤษฎีสังคมวิทยาร่วมสมัย พื้นฐานแนวความคิดทฤษฎีทางสังคมวิทยาและวัฒนธรรม*. เชียงใหม่: โกลบอลวิชั่น.

สุพัตรา สุภาพ. (2542). *สังคมและวัฒนธรรมไทย : คำนิยม ครอบครั้ว ศาสนา ประเพณี*.

กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุรกาญจน์ วิเชียรสรรค์. (2544). *สมุนไพรกับไก่ชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ก.พล. (1996).

สุวรรณ กลั่นแสง. (2555). *การพนันชนไก่พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม*. กรุงเทพฯ:

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสนีย์ ปราโมช. (2510). *กฎหมายสมัยอยุธยา*. พระนคร: คณะกรรมการจัดงานอนุสรณ์อยุธยา.

หนังสือกระทรวงมหาดไทย. (2554). *เรื่อง การจัดระเบียบและควบคุมบ่อนการพนันชนไก่*.

มท.0307.4/ว 5293. ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2554.

หนังสือพิมพ์ข่าวสด. (2551 ก). เกลิม ไฟเขียว เหล้าต้ม - บ่อนไก่วันเสาร์ เพิ่มอีกวัน. วันที่ค้นข้อมูล

21 พฤษภาคม 2551, เข้าถึงได้จาก <http://highlight.kapook.com/view/24199/4>

\_\_\_\_\_. (2551 ข). *รุมกัดค้ำเพิ่มวันเปิด บ่อนไก่ชน ซึ่มีแต่เสีย*. วันที่ค้นข้อมูล 21 พฤษภาคม

2551, เข้าถึงได้จาก [http://www.showded.com/myprofile/news\\_post](http://www.showded.com/myprofile/news_post)

\_nc.php?newId=36750

หลวง นิเพทย์นิติสุวรรณ. (2520). *ชนชาติไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

อกิน รพีพัฒน์. (2551). *วัฒนธรรมคือความหมาย*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮาส์.

- อนุสรณ์ ดิโยนนท. (2553) จากปักษากรีฑาถึงวิพารัฆาตกรรม: การให้ความหมายในมุมแห่ง  
มวلمانุษวิทยาสู่โลกวรรณกรรม. วันที่ค้นข้อมูล 25 พฤษภาคม 2553, เข้าถึงได้จาก  
<http://www.sarakadee.com//2010/11/07/chick-to-cat-geertz/>.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2541). วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิชัย รัตนวรเหะ. (2537). ไก่ชน เทคนิคการผสมพันธุ์และการเลี้ยงดู. กรุงเทพฯ:  
สหมิตรออฟเซต.
- \_\_\_\_\_. (2543 ก). ไก่ชนในวรรณคดีไทย. กรุงเทพฯ: เค. ยู บั๊กเซนเตอร์.
- \_\_\_\_\_. (2543 ข). ศาสตร์และศิลป์การเลี้ยงไก่ชน. กรุงเทพฯ: มติชน.
- อภิรัฐ ปิจจุฑา. (2546). ธุรกิจการเลี้ยงไก่ชนในอำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น รายงานการศึกษา  
อิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาธุรกิจการเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย,  
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อะกิมิโนะ โนะมิมะ ฟูมิฮิโตะ. (2550). ไก่กับคน. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- อาคม เดชทองคำ. (2543). หัวเขือกัวชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- อำพล สุวรรณธาด. (2540). ไก่ชน. ศิลปวัฒนธรรม, 18(8), 164-170.
- โอฬาร ถิ่นบางเตียว. (2553). พัฒนาการของโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นในภาคตะวันออก : วิเคราะห์  
ในเชิงเศรษฐศาสตร์การเมือง. ปรินซ์ญาดุฎิบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Geertz, C. (1973). *Deep Play: Notes on the Balinese Cockfight The Interpretation of Cultures*.  
*Selected Essays*. New York: Basic Books.
- George, R. (1988). *Sociological Theory*. New York: McGraw-Hill.